

VYSOKÉ UČENIE TECHNICKÉ V BRNE

Fakulta informačných technológií

Počítačové komunikácie a siete
2017/2018

Projekt č.1

Klient-server pre získanie informácií o užívateľoch

Obsah

1.Úvod do problematiky

1.1 Klient-server

1.2 BSD schránky

2.Popis vlastného riešenia

2.1 Spracovanie vstupných parametrov

2.2 Popis aplikačného protokolu

2.3 Spracovanie správ aplikačného protokolu

2.4 Návod na použitie programu

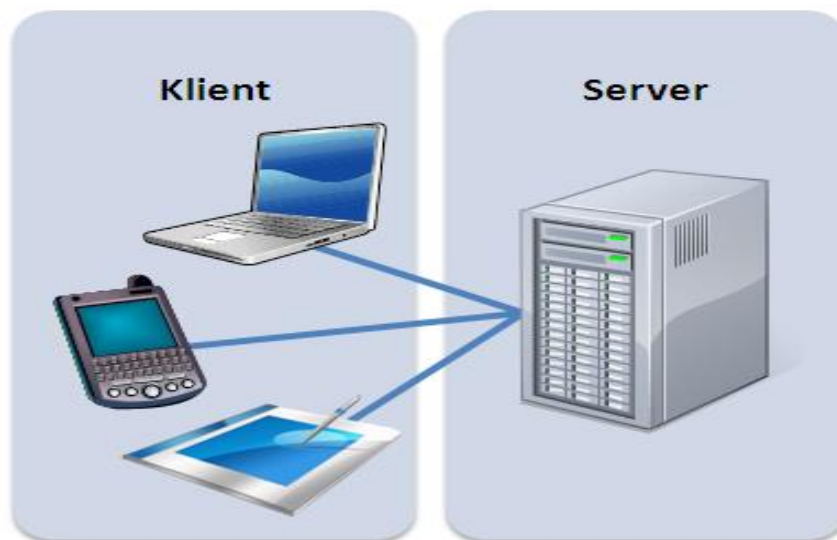
3.Záver

4.Bibliografia

1.Úvod do problematiky

1.1 Klient-server

Klient-server je sieťová architektúra, ktorá oddeľuje klienta (často aplikáciu s grafickým užívateľským rozhraním) a server, ktoré spolu komunikujú cez sieť. Klient-server aplikácia obsahuje ako klienta, tak aj server. Popisuje vzťah medzi dvoma počítačovými programy, v ktorých prvý program, klient, žiada o služby, iný program nazývaný server. Tento model používajú napríklad internetové protokoly ako HTTP, SMTP, Telnet, DNS, apod. Každá inštancia klienta môže poslať žiadosť o dáta jednému alebo viacerým pripojeným serverom. Na druhej strane, servery môžu akceptovať tieto žiadosti, zapracovať ich a vrátiť klientovi požadovanú informáciu. Interakcia medzi klientom a serverom je často popisovaná pomocou sekvencie schém. Sekvenčné diagramy sú štandardizované v Unified Modeling Language (UML).

1.2 BSD schránky (sockets)

BSD schránky sú aplikačné programové rozhranie pre komunikujúce procesy. Predstavujú koncový komunikačný bod. Sú zapísané formou abstraktnej datovej štruktúry, ktorá obsahuje údaje potrebné pre komunikáciu (IP adresu, číslo portu) pomocou ktorých sú schránky jednoznačne identifikované v sieti. Sú implementované pre C, Java, Python, Perl, C#.

2. Popis vlastného riešenia

2.1 Spracovanie vstupných parametrov

Argumenty sa spracúvajú v hlavnej funkcii **main()** v cykle pomocou funkcie **getopt()**, ktorá postupne overí a načíta všetky vstupné parametre. Ak niektorý s parametrov chýba, prípadne je niektorý s parametrov zadaný chybne alebo dvakrát, tak dochádza k chybe a ukončeniu činnosti programu.

2.2 Popis aplikačného protokolu

Pri návrhu aplikačného protokolu som sa inšpiroval výmenou správ v protokole **LDAP** (Lightweight directory access protocol), ktorý taktiež slúži pre získavanie informácií o užívateľoch z určitej databázy.

Komunikáciu iniciuje **klient**, ktorý serveru odošle jednu zo štyroch úvodných správ na základe vstupných parametrov: **SearchWholeNameEntry()** pre parameter **-n** udávajúci, že bude vrátené plné meno užívateľa, **SearchDirectoryEntry()** pre parameter **-f** udávajúci, že bude vrátená informácia o domovskom adresári užívateľa, **AllUsersEntry()** pre parameter **-l** udávajúci, že majú byť vypísaní všetci užívatelia v danom adresári a **SearchPrefixEntry()** pre parameter **-l** s obmedzením na zadaný prefix. Následne **klient** odošle **serveru** (okrem úvodnej správy **AllUsersEntry()**) ďalšiu správu obsahujúcu login, prípadne prefix loginu, na ktorý sa má vyhľadávanie vzťahovať.

Server po prijatí úvodných správ začne **klientovi** posilať správy s údajmi, ktoré vyhovujú požadovaným vstupným parametrom **klienta** (1 správa pre každý vyhovujúci login užívateľa). Po zaslaní poslednej vyhovujúcej správy na stranu **server** informuje **klienta** o ukončení vyhľadávania zaslaním správy **SearchResDone()**. **Klient** následne odošle **serveru** požiadavku na ukončenie spojenia pomocou správy **CloseConnection()**. Po prijatí tejto správy **server** prepuší spojenie s **klientom** a komunikácia je ukončená.

2.3 Spracovanie správ aplikačného protokolu

Spracovanie správ aplikačného protokolu prebieha ako na strane klienta, tak na strane servera pomocou konečného automatu, ktorý je v oboch aplikáciach riešený pomocou cyklu **while** a prepínača **switch**, na základe ktorého sa v každej iterácii určí v ktorom stave sa konečný automat nachádza a dôjde k vykonaniu požadovanej akcie pre daný stav (vyhľadávanie v databáze na strane serveru, odoslanie odpovedi klientovi resp. serveru). Ak sa v prepínači **switch** nenájde žiadny vyhovujúci stav, tak na strane klienta dôjde k chybe a ukončeniu činnosti programu resp. na strane serveru dôjde k ukončeniu spojenia s klientom.

2.4 Popis a návod na použitie programu

Program sa spúšťa s tromi povinnými parametrami. Všetky parametre musia byť zadané v krátkej forme.

Parametre:

Klient i server:

-p *port* udávajúci číslo portu

Klient:

-h *host* udávajúci identifikáciu serveru ako koncového bodu komunikácie klienta

[**-n** | **-f** | **-l**] *login*, kde **-n** značí, že bude vrátené plné meno užívateľa pre daný login, **-f** značí, že bude vrátená informácia o domácom adresári užívateľa pre daný login a **-l** značí, že bude vrátený zoznam všetkých užívateľov (ak bol zadaný login tak sa použije ako prefix pre výber užívateľov)

3. Záver

Program bol riadne otestovaný na serveri merlin.fit.vutbr.cz. Program bol implementovaný v jazyku C. Program obsahuje podporu pre adresy typu IPv4 a IPv6.

4. Bibliografia

1. P.Matoušek, Sít'ové aplikace a jejich architektura, 2014, ISBN 978-80-214-3766-1
2. Wikipedie: Otevřená encyklopedie. Aktualizované 4.10.2017 v 13:25. Dostupné na <https://cs.wikipedia.org/wiki/Klient-server>